گزارش

۶۵۵ روستای کرمانی شبکه آب آشامیدنی ندارند

■ **ادامه از صفحه ۹:** اما به گفته معاون نظارت بر بهره‌برداری شرکت آب و فاضلاب روستایی استان کرمان، در شرایط فعلی آب روستاییان این استان از طریق ۴۲۱ حلقه چاه، ۷۳ دهنه چشمه، ۳۳ رشته قنات و ۲۰ منبع آب سطحی تامین می‌شود. مجید جمالی‌زاده در تشریح وضعیت موجود اظهار می‌دارد: «در یک سال گذشته ۱۸ حلقه چاه تامین آب روستاییان در استان کرمان خشکیده است و ۷۶ حلقه چاه و تمامی چشمه‌ها و قنوات استان با کاهش شدید آب مواجه شده‌اند به طوری که در تابستان گذشته ۶۱۶ روستای دارای شبکه آبرسانی با کمبود آب مواجه شدند و آب شبکه این روستاها جیره‌بندی شد.» این در حالی است که در چهار سال گذشته حداقل ۸۶ حلقه چاه به دلیل خشکسالی‌ها از مدار بهره‌برداری خارج و جابه‌جا شده‌اند. جمالی‌زاده سپس به مشکلات و چالش‌های شرکت آب و فاضلاب روستایی پرداخته و عنوان می‌کند: «فرسوده بودن تاسیسات شبکه‌های آبرسانی روستایی، استفاده غیرمجاز از شبکه‌های آب شرب، کاهش سطح آب‌های زیرزمینی و خشکسالی‌های چند سال گذشته، کمبود اعتبارات، ازدیاد جمعیت برخی روستاها و افزایش صنایع و انشعابات غیرخانگی حاشیه شهرها و تغییر و افت کیفیت منابع آبی از جمله این چالش‌هاست.» بنابر آخرین گزارش‌ها، در سال جاری ۲۱۸ روستای عنبرآباد با تانکر آبرسانی شد که بیشترین رقم روستاهای آبرسانی‌شده با تانکر در استان کرمان محسوب می‌شود. در شهرستان بافت نیز ۱۰۰ روستا، در شهرستان جیرفت ۷۹ روستا، در شهرستان کرمان ۷۱ روستا و در قلعه گنج ۶۹ روستا، مردم به وسیله تانکر، آب آشامیدنی خود را دریافت کردند. در این میان شهرستان‌هایی مانند رابر و بردسیر برخلاف انتظار عمومی حداقل ۵۲ روستا با تانکر آبرسانی شده‌اند که وضعیت مطلوبی را در زمینه منابع آبی در شهرستان‌هایی که در مناطق کوهستانی استان کرمان واقع شده‌اند نشان نمی‌دهد. هزینه‌های آبرسانی به وسیله تانکر هم سر به فلک می‌زند؛ یک میلیارد و ۳۰۰ میلیون تومان در سال ۱۳۸۸ و یک میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان در سال جاری.

خیلی دور، خیلی نزدیک

اما در حالی که بسیاری تصور می‌کنند مشکلات تامین آب شرب روستاییان تنها مربوط به مناطق جنوبی استان کرمان است وضعیت روستاهای نزدیک به مرکز این استان هم قابل توجه است. «ده بالا» روستایی است بسیار نزدیک به شهر کرمان که زمانی کرمانی‌ها برای دور شدن از فرسایندگی‌های زندگی شهری به آن پناه می‌بردند اما این روستا امروز در وضعیتی به سر می‌برد که اجرای طرح‌هایی برای انتقال آب از کرمان برای از بین نرفتنش دور از انتظار نیست. این در حالی است که چاه‌های حفر شده در این منطقه هم به آب نرسیده‌اند. معاون شرکت آب و فاضلاب روستایی استان کرمان در مورد این روستا می‌گوید: «چندی پیش با کارشناسی‌های صورت گرفته دو نقطه برای حفر چاه در این روستا در نظر گرفته شد اما در عمق ۲۰۰ متری هم در این منطقه آبی به دست نیامد.» به گفته علیرضا عبدیان گزینه فعلی برای این منطقه خرید قناتی در این منطقه از صاحب آن است که در همین روزهای خشکسالی نیز پنج لیتر بر ثانیه آبدهی دارد و می‌تواند تا حدی مشکلات تامین آب شرب این روستا را برطرف کند. البته در صورتی که تمایلی برای فروش این قنات با قیمت کارشناسی ۳۵۰ میلیون تومان وجود داشته باشد. در این حال برخی معتقدند انتقال حوزه به حوزه آخرین راه‌حل تامین آب برای مناطق بی‌آب در استان کرمان است؛ اتفاقی که انجام آن به این سادگی‌ها و در زمانی کوتاه میسر نخواهد شد.

وضعیت نامناسب در جوار مرکز استان

در سال‌های گذشته و با تداوم خشکسالی در استان کرمان بحث محدودیت منابع آبی برای تامین آب شرب شهرها و روستاهای این استان بیش از هر چیز مورد توجه افکار عمومی و رسانه‌ها بوده است. در این میان و با مشکلات عدیده تامین آب شرب روستاهای جنوب استان کرمان، به دلیل تداوم خشکسالی وضعیت آبرسانی به روستاهای شهرستان کرمان کمتر مورد توجه قرار گرفته است. در این مورد مدیر امور آب و فاضلاب روستایی شهرستان کرمان اظهار می‌دارد: علاوه بر محدودیت در منابع آبی برخی روستاهای این شهرستان، قدمت بالای شبکه آبرسانی و مخازن ذخیره آب و فرسودگی آنها مهم‌ترین دغدغه مسوولان آبفار شهرستان کرمان است. ناصر نیک‌نفس تصریح می‌کند: اگر این شبکه‌ها برای ۲۵ سال هم طراحی شده باشند مدت‌هاست که از عمر مفیدشان گذشته و نیاز به بازسازی دارند.

تا اواخر دهه ۶۰ و میانه دهه ۷۰ راه دسترسی به برخی از روستاهای استان کرمان در برخی فصول سال از میان رودخانه‌هایی می‌گذشت که تصور نمی‌شد روزی از آب تهی شوند. اما امروز مردمان همان روستاها نیز چشم به راهی دارند که تانکرهای آبرسانی باید از آنها گذر کنند. زندگی این روزها در بسیاری از روستاهای پهناورترین استان کشور با چالشی بزرگ به نام «کمبود آب» روبه‌رو است که بی‌رونقی زندگی در روستا و مهاجرت به شهرها از اولین تبعات آن است. همه این موارد در حالی است که وضعیت بارندگی‌های امسال در استان کرمان نشان می‌دهد امیدی به بهبود اوضاع و جبران حداقلی خشکسالی‌های گذشته هم وجود ندارد؛ موردی که حتی مقامات ارشد وزارت نیرو هم به آن اشاره کرده‌اند و از سال سختی سخن گفته‌اند که در زمینه وضعیت منابع آبی در پیش است...

در این چهار سال اختیارات شورای فارس افزوده نشد

نگاه مسوول

ایلنا: شورای محلات پس از انقلاب جزو تشکیلاتی بود که بیشترین کمک را به نظام کردند و همه مردم خاطرات خوشی را از آن دارند. رییس شورای اسلامی استان فارس با بیان این مطلب افزود: در گذر زمان و با شکل گیری شوراهای اسلامی نقش شورای محلات در جامعه کم رنگ شده است، اما به این نتیجه رسیده ایم که می‌بایست با به حرکت در آوردن مجدد چرخ شورای محلات حلقه ارتباطی با مردم را مستحکم تر از گذشته کرد. مظفرمختاری با بیان این مطلب که می‌بایست از نزدیک با مردم بود تا زمینه مرتفع ساختن مشکلاتشان فراهم شود، تصریح کرد: شورای اسلامی شهر شیراز بحث تشکیل کمیته یاوران شورا که الگوبرداری از طرح شورای محلات بود را به عنوان اولین شورا در سطح کشور عملیاتی کرده است که بنا داریم این طرح را در تمامی شوراهای شهر و روستای استان فارس اجرا کنیم. رییس شورای اسلامی استان فارس با انتقاد از برخی نگاه‌ها به شوراها افزود: در تمامی تعالیم دینی ما، قران کریم، فرمایشات امام خمینی(ره) و فرامین مقام معظم رهبری بر اهمیت اصل شوراها تاکید شده است. اما در حال حاضر چهار سال از عمر شورای سوم می‌گذرد ولی هیچ یک از اختیارات قانونی که قرار بود به شوراها تفیذ شود محقق نشده است. وی تجربه چهار سال حضور در شورا را تجربه گران بهایی برای اعضای شوراهای شهر و روستا دانست و افزود: در طول این چهار سال تمامی اعضای شورای اسلامی استان با بودجه اندکی که در اختیار داشتند با ایجاد روحیه تعاملی و شورایی توانستند با همکاری شهرداری‌ها مشکلات موجود در شهرداری‌ها را مرتفع سازند. مختاری در عین حال در بخش دیگری از صحبت هایش به عزت مندی شوراها اشاره کرد و افزود: شرکت شوراها در جلسات شورای اداری شهرستان‌ها، سفرهای استانی رییس جمهور و استاندار و انعقاد تفاهم نامه با سازمان‌ها و ارگان‌های مختلف نشان‌هایی از قبول جایگاه شوراها توسط مسئولان اجرایی کشور است.

کاهش میانگین سن سیگاری‌ها در آذربایجان غربی

خبر

مدیرفنی معاونت بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی آذربایجان غربی گفت: متاسفانه در آذربایجان غربی هفت درصد نوجوانان ۱۵ تا ۲۴ ساله استان مواد دخانی مصرف می کنند. وحید حقیقی در آیین آغاز به کار طرح جامع امام رضا(ع) در ارومیه افزود: در حال حاضر هفت درصد نوجوانان ۱۵ تا ۲۴ ساله استان مواد دخانی مصرف می کنند که این سن هر ساله رو به کاهش است. وی با اشاره به نقش دخانیات در شیوع بیماری خطرناک سرطان اظهار داشت: این کاهش سن زنگ خطر بزرگی برای خانواده‌هاست و باید با کنترل رفتار نوجوانان و همراهی بیشتر با این قشر آسیب پذیر این روند را از بین برد. حقیقی ادامه داد: شیوع بیماری‌های غیرواگیر از جمله مشکلات اساسی ما در عرصه سلامت در استان است و عمده سیاست‌های ما در راستای جلوگیری از شیوع این بیماری‌ها بوده است. مدیرفنی معاونت بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی آذربایجان غربی همچنین بر نقش الگوهای غلط تغذیه ای در افزایش ابتلا به سرطان اشاره کرد و گفت: افزایش روزافزون استفاده از غذاهای آماده به ویژه ساندویچ، پیتزا و انواع فست فود و همچنین تنقلات و علاوه بر آن کم تحرکی، پس از سیگار از مهمترین عوامل بروز سرطان و سکته‌های قلبی و مغزی به ویژه در سنین ۱۵ تا ۶۴ ساله هستند. مدیر گروه بهبود تغذیه دانشگاه علوم پزشکی آذربایجان غربی نیز در آیین اجرای این طرح گفت: تغذیه به معنای سیری سلولی نیست بلکه فرآیند مرحله ای و کنترلی رساندن انرژی به بدن است. سکینه نوری با اشاره به اهمیت تغذیه در زندگی افراد، ادامه داد: ریشه تمامی بیماری‌ها به تغذیه نامطلوب برمی گردد.

دهلران؛ قدمتی به اندازه تاریخ

مجتبی کاور / دهلران

سرزمین

دهلران با ۶۲۲۹ کیلومتر مربع وسعت ۳۵ درصد مساحت استان ایلام را شامل می‌شود این شهرستان از طرف شمالی شرقی به شهرستان آبدانان، از شمال به شهرستان مهران، از جنوب به استان خوزستان، از غرب به کشور عراق و از شرق به استان لرستان محدود می‌شود. این شهرستان براساس سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۸۵ اداری سه بخش به نام‌های مرکزی، زرین‌آباد، موسیان، چهار شهر، شش دهستان و ۱۲۸ آبادی است که دارای بناهای تاریخی و مراکز تفریحی زیادی است. بنابراین از آنجایی که معنی آثار طبیعی به پدیده‌ها و نمونه‌های کمیاب گیاهی، جانوری و اشکال یا مناظر کم‌نظیر با کیفیات ویژه طبیعی هستند از این لقب‌ها استفاده می‌شود حال با این توصیف مجمع آثار طبیعی دهلران با وسعتی ۱۴۰۰ در سه کیلومتری شمال دهلران واقع شده است. این منطقه به دلیل برخورداری از پدیده‌های یونیک و ویژگی‌های منحصر به فرد جلوه‌های طبیعی و نادر در سطح کشور و حتی در خاورمیانه را به وجود آورده است. این شهرستان دارای سه اثر مهم طبیعی است. ۱- چشمه قیر، ۲- چشمه آب گرم و ۳- غار غناش که در سال ۱۳۵۵ به ثبت رسیده‌اند. چشمه‌های آب گرم با دمای معادل ۵۰ الی ۵۵ درجه سانتی گراد و (دبی) ۳۰۰ لیتر در ثانیه و از طرفی دیگر چشمه‌های قیر با (دبی) حدود دو الی چهار لیتر در ثانیه با خروج آب گوگرددار همراه با قیر است و عمده‌ترین و ارزشمندترین اثر مهم از نظر زیست‌شناسی غار خفاش است که با طول بیش از ۱۵۵ متر و چهار گونه خفاش (chiroptera)(خفاش بینی برگه‌ای، خفاش دم موشی کوچک و بزرگ. خفاشان آب کوتا که جمعیتی بالغ بر ۲۰ هزار قطعه می‌باشند و تعدادشان در فصل زمستان اندکی بیشتر می‌شود، همگی آنها خصوصیاتی نزدیک به هم با اندکی تفاوت رفتاری از خود نشان می‌دهند. قدمت تاریخی این پدیده‌های منحصربه‌فرد و کمیاب کره‌زمین که هر کدام از دیگری طبیعی‌تر و شگفت‌انگیزتر می‌باشند این غار را از لحاظ قدمت تاریخی به گذشته‌های خیلی دور زمین‌شناسی در (دوران تاسه) برمی‌گرداند و از یافته‌های زمین‌شناسی به دست آمده این ناحیه سرگذشت پیچیده‌ای را پشت سر گذاشته که بارزترین ساختمان زمین‌شناسی آن چین‌خوردگی، گسل‌های موجود و سنگ‌های در سه رده بسیار حساس و مقاوم می‌توان اشاره کرد.

چشمه‌های آب گرم و قیر: این چشمه‌ها که در ۷۰۰ متری هم قرار دارند هر کدام دارای ویژگی‌های به‌خصوصی می‌باشد. چشمه‌های آب گرمی که آب آن از نوع فسیلی است که به علت وجود گوگرد و بوی تند آن محدوده وسیعی از شهر را دربرمی‌گیرد. آب این چشمه‌ها دارای خاصیت درمانی است از این‌رو هر ساله به‌ویژه در ایام نوروزی میهمانانی از استان‌های همجوار و برای استحمام دفع بیماری‌های پوستی و آب‌درمانی به این شهرستان سفر می‌کنند.

چشمه قیر: این چشمه همراه قیر و مواد نفتی از زمین می‌جوشد. بنا به بررسی‌ها بین این دو چشمه خدادادی و شگفت‌انگیز رابطه‌ای از زمین‌شناسی وجود دارد که (دبی آن حدود ۲ الی ۴ لیتر در ثانیه) می‌باشد. با این اوصاف هر کدام از این مناظر علی‌الخصوص پدیده طبیعی غار خفاش علاوه بر زیبایی خاصی که دارد یکی از شگفتی‌های طبیعی با ارزش در منطقه است که باید نسل این پستاندار کوچک حشره‌خوار که خود در زنجیره حیاطی اکوسیستم ما نقش بیولوژیک برجسته دارد تداوم یابد بنابراین از آن‌جایی که چشمه‌های آب گرم و غار خفاش دارای قدمتی به ازای تاریخ دارند با این همه ویژگی هنوز ابهت‌های وجود دارد باشد که مسوولان زمینه‌ای برای بررسی‌های علمی و سرمایه‌گذاری به این پدیده‌ها در خور ارزش داشته باشند.

تصویر

چهارمین جشنواره زمستانی در اردبیل برگزار شد. عکس: فارس

خبر خوش

معاون جهاد کشاورزی ایلام:

استرداد سود تسهیلات وام‌های کشاورزان

ایسنا: معاون برنامه‌ریزی جهاد کشاورزی ایلام گفت: براساس تصمیمات اتخاذ شده، وام‌های کشاورزان در سال ۸۸ تا سقف ۱۰۰ میلیون ریال تعیین تکلیف و سود تسهیلات وام‌های تمدید شده کشاورزان مربوط به سال ۸۸ تا سقف ۱۰۰ میلیون ریال طرف قرارداد بانک کشاورزی به حساب کشاورزان و بهره‌برداران مسترد می‌شود. علی اشرف منصوری در جلسه بررسی بسته‌های کشاورزی طرح هدفمندی یارانه‌ها که با حضور دو تن از مدیران مؤسسه پژوهش‌ها و برنامه‌ریزی اقتصادی، کشاورزی و توسعه روستایی، مدیران و کارشناسان، نمایندگان اتحادیه‌ها و تشکل‌ها و بهره‌برداران سازمان جهاد کشاورزی برگزار شد در خصوص هدف از تشکیل این جلسه گفت: در این جلسه به تفصیل بسته‌های هدفمندی یارانه‌ها در بخش کشاورزی به منظور چگونگی حمایت از کشاورزان و بهره‌برداران مورد بررسی و آموزش‌های لازم در این رابطه صورت گرفت. وی افزود: مباحثی همچون چگونگی تداوم تأمین سوخت (نفت گاز) مورد نیاز واحدهای تولیدی، پرداخت تسهیلات ارزان قیمت، خرید سوخت، تأمین گندم و جو یارانه‌ای، پرداخت تسهیلات جهت اصلاح سیستم‌های گرمایشی و سرمایشی، روشنایی واحدهای تولیدی همچنین جایگزینی تراکتورهای فرسوده، افزایش تولیدات دام‌های روستایی و توسعه سامانه‌های نوین آبیاری مطرح شد.

رویداد

زورخانه سنگتراش‌های کرمانشاه ثبت ملی شد

■ زورخانه سنگتراش‌های کرمانشاه که شاید یکی از قدیمی‌ترین زورخانه‌های کشور نیز به شمار می‌آید در خیابان مدرس در گذر سنگتراش‌ها (نعلبندخانه) در انتهای بازار «کلیمی»های قدیم شهر کرمانشاه واقع است. موسس زورخانه سنگ‌تراش‌های کرمانشاه نامعلوم است، اما می‌توان گفت زورخانه سنگتراش‌ها، خاستگاه پهلوانان و ورزشکاران بسیاری چون پهلوان جاسم، پهلوان کاظم، پهلوان صفر کرمانشاهی، پهلوان اسطوره‌ای و استثنایی پهلوان حسین گلزار و همچنین پاتوق پهلوان نقی سرابی به شمار می‌رفته است. علاوه بر این، سردار بزرگ مشروطیت، یارمحمدخان یار و برادر خوانده او حسین خان امید برق در زورخانه سنگتراش‌ها ورزش می‌کردند و کشتی می‌گرفتند. همچنین پیشکسوتان دلاوری چون آسید عبدالکریم غیرت کرمانشاهی شاعر بلند پایه و عارف نامی، پهلوان آسید قاسم چاشنی‌ساز، پهلوان علی اصغر گرد، پهلوان علی آسمیع، پهلوان صوفی نصرالله سعدوند و دیگر سرجنبانان کشتی و مردان دیار غرب همچون؛ مرحوم مشهدی احمد مهرکن، حاج حسن گردانی و... در گود زورخانه سنگ‌تراش‌ها به دعا، ورزش، کشتی، اخلاق و تواضع از ساطع گران معرفت بودند. تاریخچه زورخانه سنگ‌تراش‌های کرمانشاه به دوران صفویه برمی‌گردد؛ به گونه‌ای که این بنا، قدیمی‌ترین زورخانه در استان کرمانشاه است. زورخانه سنگتراش‌ها در شهر کرمانشاه، یکی از قدیمی‌ترین زورخانه‌های کشور محسوب می‌شود که در همایش کشوری به ثبت آثار ملی رسید. ثریا باباخانی، معاون حفظ، احیا و ثبت آثار تاریخی اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان کرمانشاه در گفت‌وگو با خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا)، منطقه کرمانشاه، با اعلام ثبت ملی شدن زورخانه سنگ‌تراش‌ها، اظهار کرد: علاوه بر این دو بنای تاریخی دیگر استان شامل مسجد هاشمی و مسجد بنکدارها نیز در این همایش به ثبت ملی رسیدند. وی افزود: همچنین در این همایش کشوری ۴۴ محوطه باستانی استان که قالبا مربوط به عصر مفرغ و آهن می‌باشند نیز به لیست آثار ملی افزوده شدند. باباخانی اظهار کرد: چهار اثر طبیعی استان نیز که شامل کوه شاهو، سراب نجوبران، کوه سهیل و غار پرآو می‌باشند در لیست میراث طبیعی ملی قرار گرفتند. گفتنی است؛ در فهرست میراث ناملموس کشور نیز دو هنر سنتی چیغ بافی و گلیم بافی کرمانشاهی نیز قرار گرفتند.

جدول ۱۱۶۴

افقی

۱- رهبر مسلمانان سیاه‌پوست کشور آمریکا که در شهر نیویورک ترور شد - برگزیده ۲- لیست غذا - یکی از دو الماس غنیمتی نادر از هندوستان - کفش روستایی ۳- جدید - همسایگی - شهر باستانی آسیای صغیر ۴- بصیرت و بینش - باب - نشان قهرمانی ۵- بی‌مورد و ناحق - نوین - میوه مربایی ۶- بخشی از دست - دیوار بلند - نام «مهدوی کیا»، کاپیتان استیل آذین - جادو ۷- واحد برقی - جایزه سینمایی - کوکب و اختر ۸- جزیره جنوبی - محل برگزاری مسابقه - کبیر و بزرگ ۹- عمل و رفتار - ماده معطر بستنی و شیرینی - تکیه‌کلام خودخواه ۱۰- انسان - لانه درندگان - خودداری - حرف گزینش ۱۱- بهتر - شهری در گیلان - وارسته ۱۲- راه خروج یا فرار! - باکتری‌شناس آلمانی کاشف باسیل سیاه زخم، سل و وبا - دیپلماسی ۱۳- شهری در فارس - زورگو- نژاد و دودمان ۱۴- جانشین - محل انتخاب مسیر و تردد - ایراد بی‌سروته ۱۵- کوه آذری - پایتخت تانزانیا.

عمودی

۱- کشیده و امتداد یافته - فقیه مسلمان از مردم مدینه، بنیانگذار مذهب مالکی ۲- میوه دانه‌دانه - عدد ماه کامل! - محافظ و چهارچوب عکس ۳- شهری در سوئیس - ملت - علت و برهان ۴- گروهی تحقیقاتی با ماموریت معین - از ویتامین‌ها - نامی دخترانه ۵- مکیدن - بیزاری و دوری - حدنصاب ورزشی ۶- بالاترین نقطه - نام «کرار»، مهاجم عراقی تراکتورسازی - رشد ۷- مظهر خیانت انسان‌ها - سیاره زحل - بخشش و کرم ۸- جنب و پهلو - بانوی فرانسوی - موثر و کارآمد ۹- جشن و میهمانی - شهری در استان ایلام - از برنامه‌های ثابت صداوسیما ۱۰- کمک - احتیاج - مجموعه شعر فریدون توللی ۱۱- درس‌آموزی - جامه و رخت - پهلوان ۱۲- چشم به راه و مضطرب - حمله - تصحیح ادبی ۱۳- ملک اعطایی بزرگان - تندرست - برادر «قابیل» ۱۴- شهر عادت - کارگردان فیلم «ملک‌سلیمان‌نبی» - همسر حضرت ابراهیم(ع) ۱۵- بازیگر خانم فیلم «جرم» به کارگردانی مسعود کیمیایی - خانه‌های ریز روی عکس.

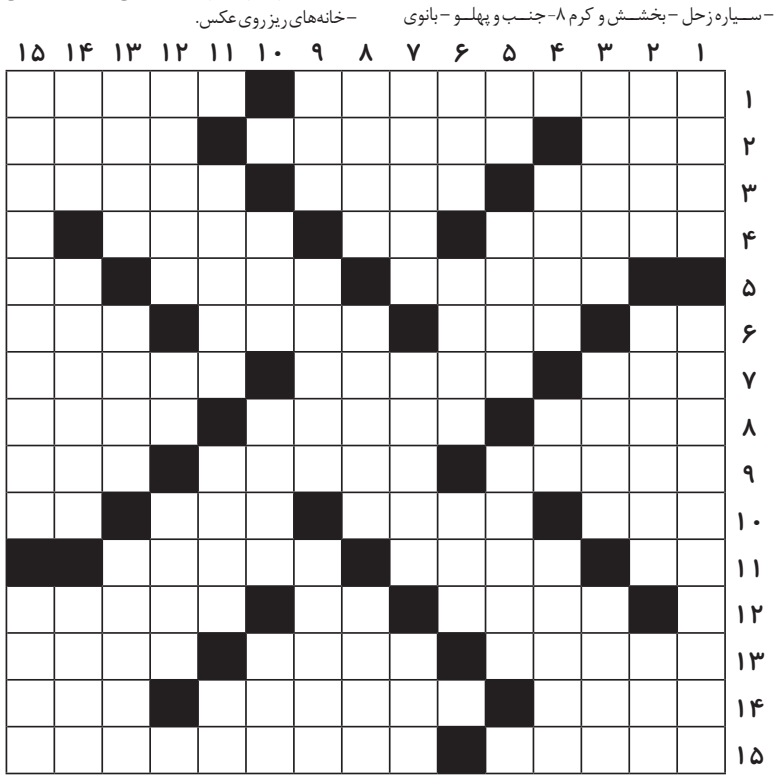

حل جدول ۱۱۶۳

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	ب	ا	د	د	ر	س	ر	ن	ا	ک	ر	د	ن	■	ا
۲	ح	س	ا	ب	ا	ن	■	م	ل	م	و	س	■	ه	ن
۳	ر	ک	ن	■	س	د	ر	■	ی	ر	ا	■	س	ر	ف
۴	ا	ن	■	ب	ن	ی	ا	د	م	■	ن	ا	ت	ا	ل
۵	ن	ا	ن	ا	■	ک	د	ر	■	پ	ی	ک	ا	س	و
۶	■	س	ی	ن	م	ا	■	ز	و	ر	■	ث	ر	ی	ا
۷	ا	■	م	و	ز	■	س	ی	ا	ن	و	ر	■	د	ن
۸	ف	س	ا	■	ا	ل	ف	■	ل	د	ا	■	ل	ن	ز
۹	غ	ل	■	ا	ر	ی	ت	ر	ه	■	د	ل	و	■	ا
۱۰	ا	ی	ک	س	■	و	ی	ن	■	س	ی	ا	د	ت	■
۱۱	ن	م	ا	ی	ا	ن	■	د	ه	ر	■	ک	ر	ی	ه
۱۲	س	ا	س	ا	ت	■	م	ه	ر	ب	ا	ن	■	ر	ا
۱۳	ت	ن	ه	■	ل	م	ا	■	م	ا	ل	■	ک	ا	ر
۱۴	ا	ی	■	ک	ل	ا	ل	ه	■	ل	ا	ل	ا	ن	د
۱۵	■	ن	ا	م	و	ز	ش	م	ک	ا	ت	ب	ه	ا	ی

سودوکو **Sudoku** یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

سودوکو ۱۷۱

				۸			۹	۴
		۶			۲			۸
۵	۸		۳					۲
		۹				۳	۶	
۴			۲	۹	۶		۵	
					۱			
		۵			۳	۴		
۲	۷	۱			۵			۳
	۶			۲	۸			۵

قانون‌های حل جدول سودوکو:
۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.
۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

حل سودوکو ۱۷۰

۶	۵	۱	۷	۹	۲	۳	۸	۴
۴	۸	۷	۵	۳	۱	۲	۹	۶
۳	۲	۹	۴	۶	۸	۱	۵	۷
۱	۶	۵	۳	۲	۹	۴	۷	۸
۲	۷	۳	۸	۴	۶	۹	۱	۵
۸	۹	۴	۱	۵	۷	۶	۳	۲
۵	۴	۲	۹	۸	۳	۷	۶	۱
۷	۳	۶	۲	۱	۵	۸	۴	۹
۹	۱	۸	۶	۷	۴	۵	۲	۳